

Piše: Igor Isailović

Privreda Srbije danas

Razvoj informacionih tehnologija ostavio je neizbrisiv trag početkom ovog veka u čitavom svetu, ali i kod nas. Nema više potrebe za mnoštvom nekvalifikovane radne snage, jer su veliki broj proizvodnih procesa zamenile mašine i roboti. Ta masovna revolucija zahvatila je svakako i privredu Srbije, koja je najkasnije izašla iz konzervativnog političko-privrednog sistema karakterističnog za komunizam. Sve koji su zaboravili kako je izgledao privredni sistem naše zemlje, podsetiću na velike fabrike sa preko 3 hiljade zaposlenih, velike poslovne sisteme sa velikim brojem nekvalifikovanih zaposlenih i zastarelom mehanizacijom.

Tragovi prošlog privrednog sistema su i dalje vidljivi, privredni sistemi koji su nekada bili veliki sada su na kolenima, blokirani i prezaduženi. Privatizacija, koliko god loše sprovedena, očuvala je veći deo naše privrede od propadanja. Transformacija političko-privrednog sistema u našoj zemlji bila je daleko bolnija nego bilo gde u svetu, pa čak gora od transformacije u Sovjetskom Savezu. Slobodno mogu reći da je prvobitna akumulacija kapitala bila izvršena pljačkom naroda jer je neobjašnjivo kako je neko postao vlasnik tolike imovine za tako kratko vreme, posebno imajući u vidu osnovne karakteristike komunizma prema kojima su svi jednaki i ravnopravni, tj. da su zarade ujednačene a privatno preduzetništvo svedeno na statističku grešku.

Danas, privreda naše zemlje prati tokove svetske privrede, a kapitalizam predstavlja temelj današnjeg privrednog sistema. Borba za profit, konkurencija, globalizacija regionalnog ali i svetskog tržišta su nemilosrdni i svakoga dana pojedina društva nestaju kao list sa grane. Državni intervencionizam kroz subvencije za nova radna mesta i investicije potrebniji je nego ikada. Jedinstven je stav poslodavaca da je neophodna reforma poreskog sistema kao bitnog generatora privrednih tokova. Dobar poreski sistem trebalo bi da sivu ekonomiju suzbije na nivou statističke greše i tako na najoptimalniji način uveća budžet jedne zemlje.

Velike poreske stope, te poreski sistem bez poreskih podsticaja za investiranje u nekretnine, opremu, nova informaciona

rešenja, sport i humanitarne aktivnosti sigurno su razlog što siva ekonomija zauzima tako veliki deo privrednog sistema.

Pažljivom analizom svih javnih dažbina koje se uplaćuju u budžet Republike Srbije, javnih dažbina koje se ne uplaćuju iako su utvrđene, te analizom poreskih rešenja u vanrednim kontrolama poreske uprave,

U narednom periodu borba za radna mesta i za nove investicije biće presudna za dalji razvoj Srbije. Balkan, Evropa i svet postaju globalna tržišta, a borbe za nova radna mesta i investicije postaju regionalna, kontinentalna i svetska nadmetanja u kojima samo najinovativniji imaju šanse za uspeh. Pod faktorima najinovativnijih tržišta svakako se podrazumevaju poslovna klima i preduslovi za rast i razvoj.

pri čemu mislim na statističke podatke, može se doći do jasnih zaključaka da disciplinovani obveznici ne da nisu nagrađeni, već su prečesto predmet poreskih kontrola i pokušaja da im se utvrdi još neka nova poreska obaveza. Poreska uprava kao da je od poreskih neplatiša „digla ruke“ – ne samo da su pokušaji da se naplati poreski dug bezuspešni, već se veoma često normira mogućnost otpisa kamata te je zakonom o poreskom postupku predviđena mogućnost reprograma za one koje usvajaju plan reorganizacije od pet godina sa godinom grejsa.

Za razliku od zemalja u okruženju, Srbija je postala centar IT biznisa. Država se u ovoj branši nije mešala i to je bila dobitna kombinacija jer je liberalna privreda postavila temelje za razvoj ovog biznisa bolje nego što bi to učinio neko ko u ovoj branši nema dovoljno znanja. Sa druge strane, država ima redovne platiše i branšu koja je zaposlila gotovo 100% stručnjaka. Dr-

žavni intervencionizam u ovoj branši bio bi, dakle, kontraproduktivan.

Donošenje propisa iz oblasti građevinske industrije, objedinjene procedure, smanjenje kamatnih stopa za stambene kredite, projektno finansiranje, položaj zemlje u svetu i period mira doprineli su razvoju građevinske industrije kakav se ne pamti.

Srbija je postala veliko gradilište, a za to su bez bilo kakve sumnje zaslužne državna politika i zakonodavna aktivnost.

U narednom periodu borba za radna mesta i za nove investicije biće presudna za dalji razvoj Srbije. Balkan, Evropa i svet postaju globalna tržišta, a borbe za nova radna mesta i investicije postaju regionalna, kontinentalna i svetska nadmetanja u kojima samo najinovativniji imaju šanse za uspeh. Pod faktorima najinovativnijih tržišta svakako se podrazumevaju poslovna klima i preduslovi za rast i razvoj. Poreski sistem, liberalna privreda, pravna predvidljivost, kvalifikovana radna snaga, politička stabilnost, bilateralni i multilateralni sporazumi sa statusom najpovlašćenije nacije prema najvećim tržištima i subvencije biće magnet za nove investicije, a nove investicije za nova radna mesta, i na kraju za razvoj zemlje. ▢

Igor Isailović, advokat